

sedaj vaši zastopniki! Dohtar Jurtela se je že sam naznanil! Drugi pa bodéjo zopet: dohtar Dečko, dohtar Serneč (sicer pa že ima dohtar Serneč malone 1 milijon „svojih“ žuljev v posojilnici shranjenih, toraj je mogoče, da mu ni več za poslanstvo), dohtar Rosina, župnik Lendovšek, župnik Žičkar, profesor Robič. Za gospoda Vošnjaka ne vemo, ker on je kakor povedano veleposestnik, mogoče pa, da nastopi za njega velevezasluženi gospod urednik „Fihposa“ častiti gosp. Koročec sam za kandidata! Lendovšek je že tudi dosti debel, toraj mislimo, da se tudi ne bode dal prisiliti za poslanca. Čisto gotovo pa je, da bodejo postavili klerikalci tudi kakega kmeta za kandidata, ta kmet pa bode seveda grozni klerikalec in samo radi tega postavljen, da bi vas zmotili. Znabiti bode celo klerikalni kmet Rošker kandidiral.

No, bomo videli!

Dragi kmetje, kaj — ali se ti gospodje ne sramujejo zdaj zopet stopiti pred vas? Ali jih ni sram, da vam zdaj lažejo ti „kmečki“ poslanci, da hočejo iti v zbornico, samo ako jih bode zopet volili? Več ko tri leta niso bili v Gracu, vseh šest let niso ničesar storili, zdaj, ko bi bili radi zopet zvoljeni, zdaj pa bodejo rekli: „Ljubi, ljubi kmet, le voli nas zopet, zdaj, ja zdaj smo si premislili, zdaj pa gremo gotovo v Gradec, zdaj bomo vse za tebe storili, vse čisto kaj želiš, mi ti bomo pomagali, mi smo Slovenci, mi smo kmečki prijatelji, nič ne škoduje, ako smo zares sami dohtarji in župniki, profesorji, mi smo za tvoj blagor vneti, navdušeni — ljubi, ljubi kmet — voli nas zopet!“ —

A „Štajerc“ pa — dragi kmet, kaj ti kliče „Štajerc“?

Kmetje! naznanite s a m i „Štajercu“, katere može hočeti imeti za svoje poslance, in „Štajerc“ bode storil vse, kar je v njegovi moči, da bodejo na Spod-

napajati delo krščanskega usmiljenja, smo pravili usmiljene sestre. Po poklicu so natakariče. Kot „krščanske“ služabnice ne delajo svojim gospodarjem nikake škode; one po dnevi gospodom malo bolj „nobel“ natakajo in tako se do večera toliko prihrani, da dobi izmučeni vojak nekaj požirkov zastonj.

Prave „sorte“ vojak pa ne bode nikoli rekel: „To je moja nevesta“; za te vrste žensk ima posebno imena, ki natanko kažejo njihovo vrednost in imenitnost. Bogate neveste imenuje „zlate ljubice“. Tistim, ki mu razun jedi in pijače dajejo še kakšno kronco, pravi „srček sreberni“. One, ki ga razveseljujejo samo z boljšo hrano in pijačo, imajo za „usmiljene sestre“. A skope ljubice, katere izpustijo iz rok „ne dnarca in ne blaga“ in katere bodejo z vojaki le na sprehod (špacir) hoditi, so „sol-ške preklje (palice)“.

Vsakemu izmed bralcev je gotovo dobra jed bljša od navadne palice; par svetlih kron ima slehern kmeten človek rajši, ko slano klobaso in za mošnjo bi še norec prej prejel, nego za skledico srebra. Zato pa ne gledajte preveč debelo, ako vam

njem Štajerskem zvoljeni za kmečke poslance možje, katere ste si vi sami izbrali!

Mi vas toraj prosimo v lastno vašo korist, povejte koga hočete imeti, potem bomo videli, ali že bode enkrat konec dohtarskega in farskega poslanstva, ker smo popolnoma prepričani, da nam ne bode znanili nobednega dohtarja, nobednega župnika, nobednega profesorja! Le pogum, korajžo, dragi kmetje, puška se ne sme vreči tako hitro v koruzo! Pišite nam koga hočete in vse se bode dalo doseči!

**Naj dohtarji svoje tožbe kovajo,
Naj župnik za kmečke duše skrbi,
Da kmetom pa boljše postave se dajo,
Za to pa naj kmetje skrbijo — sami!
Kdor hoče po stari navadi živeti,
Naj voli si župnika, dohtarja spet,
A kateri za boljšo bodočnost so vneti,
Za te kot poslanec naj voli se — kmet!!!**

Našim kmetom.

Dalje.

Ne smete mi zameriti, da danes pišem nekaj političnega, pa veste, je že tak, ako človek vidi, da se kmet povsodi goljufa, potem mu vendar jeza skipi.

Zadnjič sem bral klerikalni časopis — nekdanji je bil liberalen — po imenu „Domovina“, in ta časopis piše, da je v Celju „skupaj stopil“ ožji odsek štajarskih zaupnih mož že 12. septembra, da bi se posvetovali o pripravih za volitve.

Bral pa sem tudi „Narod“ in tam piše tudi neki zaupni mož iz Celja dne 23. septembra 1902: „Nam zaupnim možem ni nič znano o kakem ožjem odseku, ker takega nikdar izvolili nismo, pač pa smo videli dne 12. t. m. strašiti krog „Narodnega

povem, da vojaška ljubezen ni posebno trdna, da se trudi vsak vojak, dobiti „zlato ribico“ ali vsaj „srebernega srčka“ in da imajo navihani soldati kar po dve ali pa celo po tri ne-vest, kakor nam pravi narodna pesem:

„Prva je kuharica,
Druga je kelnerica,
Tretja je ljubica
Moj'ga srca.

Prva mi jesti da,
Druga mi piti da,
Tretja bo z mano
Šla pred oltar.“

Tudi ni nič čudnega, če se vojaki dandanes ravna po ne posebno poštenih besedah, s katerimi so v dobrih starih časih poročali rokovnjaški (roparski) glavarji svoje podložnike:

„In nomine patre
Vzemi jo na kvatre,
Če boljšo dobiš,
Pa to zapustiš!“

doma“ nekaj starih fajmoštrov, ki spadajo že davno med staro šaro in ki zamorejo pri volitvah morebiti nagajat, ne pa kakega omahujočega volilca pritirati na volišče. Tem gospodom so se klanjali naši nazivopravki — dr. Serbec je bil edini tako pameten, da se tisti dan ni pokazal ali pa menda ne pripada tistemu namišljenemu ožjemu odseku! (Opomba tiskarjevega učenca:

„Sem slišal zvoniti,
Je pravil poljanec,
Da noče več biti
Dohtar poslanec!“)

Mi protestujemo proti takemu teptanju svojih pravic in če naj že obstoji kak ožji odsek, čegar potrebe ne odrekamo, hočemo ga izvoliti sami, da vemo, kdo je ud istega, ter ne pripuščamo, da bi si tako v enomer določali ožje odseke morebiti bivši poslanci sami ali pa kdo drugi. — Takega odseka ni in ga ni in mi ne bomo priznavali nobenih njegovih sklepov!“

Vidiš ga no, tako so toraj sklenili kmečko voljo. Jojmeni!

Sklepali pa so jo tudi v Ptuj!

Na dan 20. septembra so bili povabljeni občinski predstojniki celega ptujskega okraja k okrajnemu zastopu, da bi se tam podučili o vojaških rečeh! Ta poklic je bil podpisan od predstojnika okrajnega zastopa gospoda „profesorja“ Zelenika. Seveda so prišli vsi, ker se je vsaki bal, da bi si nakopal, ako nebi prišel, kako kazni na glavo.

Dobro! predstojniki so odšli domu a par dni pozneje so dobili zopet „povabilo“, podpisano tudi od gosp. „profesorja“ Zelenika, da naj pridejo dne 25. septembra v Ptuj in sicer v „Čitalnico“ — v gornji „štok.“ Dobili pa niso tega povabila napredni predstojniki, dobili so je samo tisti, na katere „se sme človek zanesti!“ Pa ne le predstojniki, tudi občinski svetovalci i t. d. so dobili taka povabila. Ker je bil podpisan gospod „profesor“ Zelenik, je vsaki mislil, da se stvar tiče zopet kake zadeve v okrajnem odboru. Na politično društvo po imenu „Pozor“ se ni nihče oziral, mislili so pač vsi, da se bodejo opozarjali samo na važne občinske reči. A glejte kmetje, tudi ti izvoljeni predstojniki niso hoteli vsi priti, ker so si mislili: Kaj pa bomo zopet v Ptuj? Nekateri pa so vendarle prišli. Jojmeni kaj je bilo? Nič od občinskih zadev, samo volitve deželnih poslancev. Pa zopet sami klerikalci! Seveda ni manjkal pri tem zborovanju gospod „hofrat“ Ploj. Tokrat je govoril jako kratko zato pa grozno — „jedernato“. Gospod župnik Šuta od svete Marjete, saj ga poznamo, je tudi govoril. Bog nam pomagaj, tudi Kukovič, nadučitelj s Polenšaka. Gospod Kukovič, zakaj pa so se vam smejali predstojniki? Celo Miha Brenčič je pokazal svojo govorniško nadarjenost. Tam zadi v kotu pa je stalo vse polno kaplanov. Govorilo je tudi mnogo drugih in vsi za „vero, dom, cesarja.“ Naposled so sklenili, da sploh drugače ni mogoče, kakor da mora biti gospod dohtar ad v o k a t (odvetnik) Jurtela zopet deželni poslanec za ptujski in rogački okraj.

Dohtar se je branil nekoliko časa tega, pa saj je morda znano zakaj: Vse samo na videz! Potem pa grozno rad sprejel „zaupanje“ svojih klerikalno-kmečkih volilcev. Gospod „profesor“ Zelenik, jaz pa vprašam, zakaj pa niste povabili k temu zborovanju enega naprednega občinskega predstojnika? Gospod „ruski profesor“ Zelenik, zakaj pa ste se držali vi tako sladko, ko je neki kaplanček zaklical, naj bi bili vi za poslanca? Sami klerikalci, sami župniki, sami kaplani, sami dohtarji in par nafarbanih predstojnikov — in ljudski kmečka volja se je sijajno sklenila od političnega društva po imenu „Pozor“ v ptujski čitalnici gornjem „štoku.“ No, bodem videl, kaj porečejo temu naprednjaki!

V Celju kmečka volja sklenjena od župnikov kaplanov, v Ptuj kmečka volja sklenjena od dohtar in kaplanov, dragi kmet, zdaj pa že lahko vsaki večer mirno spat! A kako bode jutro? Dohtar, pa nič drugega kakor dohtar, nazadnje župnik ali celo kaplan — oh srečen kmečki stan!

Nemška šola v Ljutomeru.

„Slovenski Gospodar“ piše: „Želel bi si mogočnega leva in bi stopil na najvišji prostor tomerske okolice ter zaklical tako gromovito, kakor zarjove lev v puščavi, da bi se vse treslo.“

Ljubi „Gospodar“ zakaj pa raji ne tuliš?

Zakaj bi tako zarjovel? Glejte ga no kmalu radi tega, ker je v Ljutomeru nemška šola, šola, tera da priložnost tudi slovenski kmečki mladini, se nekaj tujega jezika nauči. Kmetje, ali zares niste, da je otrok, kateri se v mladosti nauči drugega jezika, radi tega Nemec, ali kakor pravi „Gospodar“ nemčur? Dobro, zakaj pa niso „gospodje“ v Ljutomeru suknjah Nemci in nemčurji in vendar zna vsaki polnoma nemški jezik? „Gospodar“ piše nadalje: „nam ugovarja, češ revež sem, imam veliko otrok, nemški šoli pa mi otroka oblečejo.“ Zakaj ga ne oblečejo v slovenski šoli? Ljubi „Gospodar“ ali te ni sram, da predbacivaš dobrim ljudem, kar se uboge, nage dece usmilijo, in kateri jo oblečejo to dobrosrčnost?

V Črešnjicah je sklenil pred par dnevi celjski občinski odbor, da se mora poučevati v 4. in 5. razredu ljudske šole v nemškem jeziku in glejte, kdo je protival? — Nasprotoval je edino le gospod župnik — Sušnik, veleznani prijatelj „Štajerca“. Toraj drugi občinski odborniki so bili za poduk veleznanskega jezika, samo — župnik ne!

In ravno tako so sklenili par dni pozneje ljubljanski občinski odbor, da se mora poučevati v 4. in 5. razredu ljudske šole v nemškem jeziku in glejte, kdo je protival? — Nasprotoval je edino le gospod župnik — Sušnik, veleznani prijatelj „Štajerca“. Toraj drugi občinski odborniki so bili za poduk veleznanskega jezika, samo — župnik ne!

Čudno pa je vendar le to, da dajo vsi grozno navdušeni Slovenci, vsi dohtarji, vsi slo-